

2018 2023

Global lider, qurucu rəhbər, müzəffər komandan

11 aprel 2018-ci il - cənab İlham Əliyevin növbəti dəfə Prezident seçilməsindən beş il ötür. Beş il öncə xalqdan yenidən etimad mandatı alan dövlət başçımız qısa zaman ərzində elə genişmiqyaslı uğurlarıma imza atdı ki, bu dövrü Azərbaycan tarixinin ən möhtəşəm qürur səhifəsi kimi qiymətləndirilir.

Beş il öncə ölkəmizdə keçirilən sayca 8-ci rəsmi prezident seçkilərində 8 namizəd iştirak etdi. Xalq Azərbaycanı zülmətdən işıqlı sabaha çıxaran, inkişaf konsepsiyasını müəyyənləşdirən Ulu Öndər Heydər Əliyevin layiqli varisinin yenidən prezident seçilməsi üçün müştəkkillik nümayiş etdirdi və cənab İlham Əliyev şəffaf, azad, demokratik şəraitdə keçirilən seçkilərdə seçicilərin mütləq əksəriyyətinin səsini qazanmaqla alternativsiz Lider olduğunu bir daha təsdiqlədi.

Son 5 ilin mühüm uğurlu göstəriciləri

Bu bir həqiqətdir ki, Azərbaycan son 20 ildə misli görünməyən möhtəşəm uğurlar qazanıb. Əgər Ümummilli Lider Heydər Əliyev xalqın təkidli tələbi ilə ikinci dəfə Azərbaycanda hakimiyyətə qayıdıb ölkəni ucurmanın qarşısından alıb, tənəzzüldən yeni inkişaf yoluna çıxarmaqla adını tariximizə xilaskar lider kimi yazdırdısa, Prezident İlham Əliyev bu xilaskarlıq strategiyasını davam etdirib həm tarixinin ən qüdrətli dövləti, həm də ikisrlik münaqişəyə, 30 illik müharibəyə Zəfərle son qoyan qüdrətli sərkərdə kimi xalqın qəlbində əbədi heykəlini ucaltmışdır.

2018-ci ildən ötən 5 ilə nəzər yetirsək, Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi möhtəşəm iqtisadi və sosial islahatların, yeni inkişaf strategiyasının, global miqyaslı layihələrin şahidi oluruq. Tarixə qısa ekskurs edib son 5 ildəki mühüm uğurları xronoloji ardıcılıqla nəzər yetirək:

- 2018-ci ildə yenidən Prezident seçilən İlham Əliyev həmin ili "dərin islahatlar ili" adlandıraraq sosial-iqtisadi və struktur islahatlarına başladı;
- Ən möhtəşəm layihələrdən biri - "Cənub qaz dəhlizi"nin açılış mərasimi oldu;
- Azasaylı kosmik dövrlərdən olan Azərbaycanın sayca 3-cü "AzerSpace-2" peyki orbitə buraxıldı;
- TANAP qaz kaməri istifadəyə verildi;
- Əlat Beynəlxalq Ticarət Limanı fəaliyyətə başladı;
- Naxçıvanda Günnüt döyüşlərində ordumuz böyük üstünlük əldə etdi;
- Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında tərəfdaşlıq prioritetləri sənədi paraflandı;
- 2019-cu ildə Bakıda Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının XVIII Zirvə Görüşü keçirildi. Təşkilatə sədrlik Azərbaycana keçdi.
- TANAP qaz kamərinin Avropa ilə birləşən hissəsi açıldı;
- "Şimal-2" elektrik stansiyası istismara verildi;
- Prezidentin böyük sosial islahatlar paketi qəbul edildi;
- Ölkə əhalisinin problemləri kreditləri həll olundu;
- Azərbaycan əhalisinin sayı 10 milyon nəfərə çatdı;
- Dünya Bankının "Doing Business-2019" hesabatında Azərbaycan 32 pillə irəliləyərək 190 ölkə arasında 25-ci yerdə qərarlaşdı. Bu sənədə əsasən ölkəmiz ən islahatçı 10 ölkə sırasındaydı;
- 2020-ci ilin fevral ayında VI çağırış Milli Məclisə seçkilər keçirildi;
- Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə Qoşulmama Hərəkatının və Türkdövlət Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının (İndiki adı Türk Dövlətləri Təşkilatı) COVID-19-a qarşı mübarizəyə bağlı xüsusi sessiyası təşkil olundu;
- Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə global pandemiya ilə mübarizədə istiqamətdə BMT-nin xüsusi iclası çağırıldı;
- Tariximizin ən möhtəşəm Zəfəri qazanıldı. Prezident İlham Əliyev 30 illik münaqişəyə son qoyaraq adını Azərbaycan tarixinə Müzəffər Ali Baş Komandan, Qalib Sərkərdə kimi yazdırdı;
- 2021-ci ildə Prezidentin Fərmanı ilə Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonları yaradıldı;
- Dövlət başçısının sərəncamı ilə Şuşa Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı elan edildi;

Tarixinin ən qüdrətli Azərbaycanının və onun ən möhtəşəm Zəfərinin müəllifi

- Prezident İlham Əliyevin "Zəfər yolu" adlandırıldığı Füzuli-Şuşa avtomobil yolu istifadəyə verildi;

- Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında müttəfiqlik münasibətləri haqqında Şuşa Bəyannaməsi imzalandı;

- Prezident İlham Əliyevə türk dünyasının Ali Ordeni təqdim olundu;

- 2022-ci ildə Böyük qayıdış start verildi. Zəngilanın Ağalı kəndindən 86 ailə 30 ildən sonra yurdlarına döndü;

- Rumınyada "Azərbaycan, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan hökumətləri arasında "yaşıl enerji"nin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Saziş" imzalandı.

Sazişə əsasən Azərbaycan Qara dənizini və Avropaya enerji xətti çəkəcək;

- Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə yeni sosial-iqtisadi infrastrukturaltı tikilib istifadəyə verildi;

Bütün bunlar Prezident İlham Əliyevin təkcə ötən 5 illik zəngin siyasi fəaliyyətinin, həyata keçirdiyi müstəqil siyasətin, reallaşdırdığı global layihələrin, apardığı sosial-iqtisadi islahatların, ordu quruculuğunun bəhrəsidir.

2020-ci ildə 44 günlük Vətən müharibəsində qazanılan şanlı Zəfər isə Ali Baş Komandan İlham Əliyevin prezidentlik dönməsində qazandıqı nailiyyətlərin zirvəsi oldu. Bu böyük Qələbə ilə cənab İlham Əliyev Azərbaycanın hərbi və iqtisadi qüdrətini bir daha dünyaya nümayiş etdirmiş oldu.

Davamlı islahatlar və yeni inkişaf strategiyası

Beş il öncə aprelin 11-də keçirilən prezident seçkilərində qalib gələn cənab İlham Əliyev Milli Məclisdə keçirilən andiçmə mərasimində ona etimad mandatı verən xalqı təşəkkürünü bildirərək bundan sonra da siyasətinin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşının dayanacağına böyan etdi.

Vədinə, sözüünə sadıq olan Prezident kimi ölkə vətəndaşlarının sosial-iqtisadi durumunun, rifah halının daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində müntəzəq islahatların, sosial-iqtisadi layihələrin həyata keçirilməsinə diqqət ayırdı. Qısa zaman ərzində Prezident Administrasiyası, Nazirlər Kabineti, digər dövlət qurumları, yerli icra hakimiyyəti orqanlarında reallaşdırılan islahatlar adları çəkilən qurumların strukturlarının optimallaşdırılmasına xidmət etdi. Əlbəttə ki, bütün strukturlarda islahat aparıldığı üçün bu proses Ali Qanunverici orqandan da yan keçə bilməzdi. Milli Məclisə keçirilən seçkilər də bu islahatların tərkib hissəsi oldu.

2020-ci ilin fevral ayında keçirilən seçkilər VI çağırış Milli Məclis qarşısında da mühüm çağırışlar müəyyənləşdirdi. Milli Məclisin ilk iclasında çıxış edən Prezident İlham Əliyev parlamentin qarşısında olan çağırışları təhlil etdi və müvafiq tövsiyələrini verdi. Dövlət başçısı fəaliyyətdə əsas istiqamətlər kimi kəmiyyət deyil, keyfiyyət üstünlük verilməsini, müasir dövrün tələblərinə uyğun çalışmağı, mövcud qanunvericilik bazasını təhlil etməyi və təşəbbüskar olmağı göstərdi.

Hər zaman xalqın yanında olan, problemləri, qayğısını ilə maraqlanan Prezident həyata keçirdiyi siyasətlə mütləq əksəriyyətin inamını bir daha qazandı.

Humanizmi ilə nümunə göstərilən, bəğışləməyi bacaran Azərbaycan Prezidenti

2018-ci ilin mayın 24-də məhkum edilmiş bir sıra şəxslərin Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi münasibətilə əfv olunması haqqında sərəncam imzalandı. Sərəncam 634 nəfərə şamil edildi. Azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum edilmiş 607 şəxs cəzanın çəkilməmiş hissəsindən azad olundu. 634 nəfərə verilən azadlıq yüzlərlə ailəyə bəxş edilən sevinc payı oldu. Xüsusi ilə qeyd etməliyə ki, Prezident İlham Əliyev əksər bayramlarda, əlamətdar günlərdə əfv sərəncamları imzalamqla insanlara yeni həyat bəxş edir.

Azərbaycan Prezidentinin həyata keçirdiyi iqtisadi islahatların uğurlu nəticələri müxtəlif paketlərin qəbulunu şərtləndirdi. Dövlət başçısının hazırladığı sosial paketlər milyonlarla insanın pənsiyə, müavinət, təqaüd, əməkhaqqı, sosial yardım və digər sosial ödənişlərinin artımına real zəmin yaratdı.

Iqtisadi islahatlarla yanaşı, Prezidentin siyasi, struktur islahatları isə daha çevik idarəetmə strukturunun yaradılması istiqamətində vacib rol oynadı. Məhz bu islahatlarla dövlət idarəetmə sistemində şəffaflıq təmin etdi, idarəetmənin yeni fəaliyyət üslubunu formalaşdırdı. Xüsusən də gənc kadrların mühüm vəzifələrə təyin edilməsi Prezidentin gənclərə etimadının göstəricisi kimi qiymətləndirilir. Dövlət başçısı hər zaman Azərbaycan gənclərinə güvənərək onlara öz dəstəyini əsirgəməyib. Ölkə gəncliyi də bütün zamanlarda Prezidentin yürütdüyü siyasətin təbliğatçısı kimi üzvlərini düşən vəzifələri uğurla reallaşdırıb.

Ünvanı saymadan, bütün islahatlar zamanı Prezident İlham Əliyev düşülmüş addımlar ataraq ilk növbədə xalqın və dövlətin maraqlarını, milli mənafeyi nəzərə almaqla qərarlar qəbul edir. Həmçinin cəmiyyətin islahatlarla münasibətinə çox yüksək önəm verməklə xalqın fikri ilə hesablaşır, razılıq və narazılıqları diqqətə almaqla onları fəaliyyətdə osas götürür. Ona görə də xalq Prezidentin həyata keçirdiyi iniylikləri, dəyişiklikləri müsbət dəyərləndirərək ona öz dəstəyini nümayiş etdirir.

Struktur islahatlarına gəlməyə isə Prezidentin həyata keçirdiyi yeni siyasi kurs idarəetmə sistemini daha da təkmilləşdirilməsinə xidmət edir. Qısa zaman ərzində Prezident Administrasiyası, Nazirlər Kabineti, digər dövlət qurumları, yerli icra hakimiyyəti orqanlarında reallaşdırılan islahatlar adları çəkilən qurumların strukturlarının optimallaşdırılmasına xidmət etdi. Əlbəttə ki, bütün strukturlarda islahat aparıldığı üçün bu proses Ali Qanunverici orqandan da yan keçə bilməzdi. Milli Məclisə keçirilən seçkilər də bu islahatların tərkib hissəsi oldu.

2020-ci ilin fevral ayında keçirilən seçkilər VI çağırış Milli Məclis qarşısında da mühüm çağırışlar müəyyənləşdirdi. Milli Məclisin ilk iclasında çıxış edən Prezident İlham Əliyev parlamentin qarşısında olan çağırışları təhlil etdi və müvafiq tövsiyələrini verdi. Dövlət başçısı fəaliyyətdə əsas istiqamətlər kimi kəmiyyət deyil, keyfiyyət üstünlük verilməsini, müasir dövrün tələblərinə uyğun çalışmağı, mövcud qanunvericilik bazasını təhlil etməyi və təşəbbüskar olmağı göstərdi.

Dünyanı ağısına alan, yüz minlərlə insanın ölmünə səbəb olan gözəgörünməz düşmənlə mübarizənin davam etdiyi vaxtda 30 il müddətində torpaqlarımızı işğal altında saxlayan Ermənistanın cəhdə növbəti tərxiatlarına cavab olaraq Azərbaycan Ordusu genişmiqyaslı əməliyyatlara başladı. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin "Dəmir yumruq" əməliyyatı ilə düşmənin ötən illər

ərzində məhkəmələndirdiyi bütün hərbi istehkamları Azərbaycan Ordusu tərəfindən darmadağın edildi. Erməni əsgəri Azərbaycanın igid oğulları qarşısında duruş gətirə bilməyərək bayrağını, silahını atıb qaçmağı məcbur oldu.

Əlbəttə ki, bu savaş baş verməyə də bilərdi. Əgər Hayastan rəhbərliyi Azərbaycan Prezidentinin münaqişənin həlli ilə bağlı ortaya qoyduğu mövqə ilə razılaşsaydı, hər iki tərəf itki vermədən problem həll oluna bilərdi. Amma Hayastanın yeni baş naziri Nikol Paşinyanın beynəlxalq konfranslardakı iddialı çıxışları, "Qarabağ Ermənistandır" sərəncamı fikrini səsləndirməsi və Şuşada yallı gəlib danışıqlar prosesindən tamamilə uzaqlaşması Azərbaycanın səbir kasasını daşırdı. Amma Nikol Paşinyanın cəmi 44 günə əsl sərkərdənin qarşısında diz çökmək məcburiyyətində qaldı. Noyabrın 10-da üçtərəfli Bəyanat imzalandı. Bu sənədin bir bəndinə əsasən Hayastan silahlı birləşmələrinin Ağdamı, Laçını və Kəlbəcəri tərk etmələrinə vaxt verildi. Bu isə o demək idi ki, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev təkcə savaş meydanında deyil, siyasi-diplomatik gedişdə də Hayastana tarixinin ən ağır məğlubiyyətini yaşatdı.

Bu şanlı Qələbə ilə cənab İlham Əliyev yaratdığı ən qüdrətli Azərbaycanın həm də ən möhtəşəm Zəfərinin müəllifi kimi adını tariximizə yazdırdı. Yeni Azərbaycanın son 200 illik tarixində qazandıqı ən böyük qələbənin baş memarı kimi cənab İlham Əliyev həm də xalqın 30 illik sağalmayan yarasına mülhəm oldu.

Prezident İlham Əliyevin Qalib Sərkərdə kimi Şuşaya ayaq basması və mədəniyyətimizin paytaxtında ucaldığı Azərbaycan bayrağının Qarabağ düşən kölgəsi bütün dünya haqlarına elə dağ çəkdi ki, hələ də onun yanğısını hiss etməkdədir.

Müzəffər Sərkərdə Şuşadan dünyaya səslənərək böyan etdi ki, yasadığımız müasir dövrdə hüququn əsasları deyil, güc əməli ən mühüm silahdır. Azərbaycan uzun illər beynəlxalq təşkilatların ədalətinə sığınmış da, heç bir nəticəyə əlçəmən və nəhayət, bu münaqişə öz gücü ilə həll edildi, dünya kimin hansı gücə sahib olduğuna şahidlik etdi.

Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə misli görünməyən quruculuq, Böyük qayıdış

Möhtəşəm Zəfərdən sonra Cənubi Qafqazda yeni reallıqlar yarandı. Bu reallıqları düzgün dəyərləndirən Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, bölgədə sabitliyin yeganə təminatı Hayastanla sülh müqaviləsinin imzalanmasıdır. Əks təqdirdə məğlub ölkə yenedə regionda bütün global layihələrdən təcrid ediləcək.

Postmüharibə dövründə də Azərbaycan Prezidenti vəziyyəti doğru-düzgün analiz edərək yeni inkişaf strategiyası müəyyənləşdirdi. 2021-ci ilin fevral ayında "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər"i təsdiqlədi və növbəti onillikdə ölkənin sosial-iqtisadi inkişafına dair 5 milli prioritet müəyyənləşdirdi - dayanıqlı artan rəqabətqabiliyyətli iqtisadiyyat, dinamik, in-

klüziv və sosial ədalətə əsaslanan cəmiyyət, rəqabətli insan kapitalı və müasir innovasiyalar məkanı, işğaldan azad olunmuş ərazilərə böyük qayıdış, təmiz ətraf mühit və "yaşıl artım" ölkəsi.

Sənəddə qeyd edilir ki, qələbə nəticəsində işğaldan azad edilmiş ərazilərin ölkənin ümumi iqtisadiyyatına reintegrasiyası, yeni beynəlxalq və regional nəqliyyat-logistika döhlizlərinin imkanlarından faydalanmaq Azərbaycanın inkişafına böyük tökan verəcək. Bu çərçivədə regionda təhlükəsizliyin, sabitliyin, rifahın və qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın formalaşması, eləcə də iqtisadi və ticarət əlaqələrinin inkişaf etməsi Cənubi Qafqazın lider dövləti olan Azərbaycanın region iqtisadiyyatının ümumi arxitekturasının müəyyənləşməsinə əlavə olaraq daha da möhkəmləndirəcək.

Beləliklə, 30 il düşmənlə tapdağında inloeyən torpaqlarımızı "dəmir yumruq"la geri qaytaran İlham Əliyev Qarabağ və Şərqi Zəngəzuru dəmir iradə ilə yenidən qurmağa başladı. Bütün şəhərlərin baş planları təsdiq edildi və möhtəşəm layihələrin icrasına başlandı.

İşğaldan azad edilən ərazilərdə həyata keçirilən tikinti-quruculuq proseslərinə şəxsən nəzarət edən Prezident İlham Əliyev müəmmədi olaraq Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarına səfər edərək yeni-yeni obyektlərin təməlini qoydu, bəzilərinin açılışını etdi. 2021-ci ildə cənab İlham Əliyev azad edilmiş torpaqlara ümumilikdə 32 dəfə səfər etdi.

44 günlük müharibədə Azərbaycana böyük mənəvi dəstək olan Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanla qalib sərkərdə İlham Əliyev Şuşa Bəyanaməsini imzaladılar. Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Zəfərdən sonra Qarabağ və Şərqi Zəngəzura 2 dəfə (Füzuliyə və Zəngilana) səfərdə olaraq qardaşı İlham Əliyevlə birgə müxtəlif obyektlərin açılış mərasimində iştirak etdi.

Savaşdan ötən iki il yarım müddətdə Azərbaycan Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə yalnız öz iqtisadi qüdrətini müasir yaşayış kompleksləri, modern yollar, körpülər, tunellər, hava limanları, istilik və elektrik stansiyaları, su xətləri, inziabı binalar, hotellər və digər sosial-iqtisadi obyektlər yaratdı. Prezidentin tapşırığı ilə Qarabağda və Şərqi Zəngəzurdə başlayan yenidənqurma işlərinə ötən 3 il ərzində, yəni 2021-ci, 2022-ci və 2023-cü illərdə ümumilikdə 9,7 milyard manatdan artıq vəsait yönəldilib. 2022-ci ildə isə Prezident İlham Əliyev "Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük qayıdış dair I Dövlət Proqramı"ni təsdiq etdi.

Bir danılmaz həqiqət də budur ki, Azərbaycan Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevə bütün bu misli görünməyən layihələrin reallaşdıran Prezident İlham Əliyevin ən böyük dəstəkçisi, ən yaxın silahdaş kimi hər zaman yanında olub. Mehriban xanım Əliyevə birinci xanım kimi üzünə düşən missiyanın məsuliyyətini dərindən dərk edərək, ölkə üçün tələyüklü məsələlərin həllində cənab İlham Əliyevlə birgə addımlayıb. Müharibədən sonra Azərbaycan xalqı işğaldan azad edilmiş torpaqlarımızın real vəziyyətini, erməni barbarlarının 30 ildə həyata keçirdikləri inanılmaz vəhşilikləri və eləcə də bu torpaqlarda reallaşan layihələri məhz Mehriban xanımın telefonunun kamerasından çəkilən görüntülərdən izləyib.

Bu gün Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə həyata keçirilən quruculuq işlərinə, xüsusən də barbar hainlərin yox etmə istədikləri dini, mədəni abidələrimizin yenidən bərpa-sında Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondunun da əvəzsiz xidmətləri var. İşğaldan azad edilən ərazilərimizdə məscidlərin, mədəniyyət və dini abidələrimiz fond tərəfindən yenidən bərpa edilir və bütün bunlar tarixi keçmişimizin qorunub-saxlanmasıda Mehriban xanım Əliyevanın müfəssəl işi və tariximizə, mədəniyyətimizə hörmətinin, ehtiramının bariz təəcəssümüdür.

Qalib ölkənin alternativsiz lideri olan cənab İlham Əliyev yeni inkişaf strategiyası ilə Azərbaycan Ulu Öndər Heydər Əliyevin gərmək istədiyi, yeni dünyaya Günəş kimi doğan ölkəyə çevirərək daha möhtəşəm zəfərlərə, nailiyyətlərə doğru inamli addımlar atmaqdadır. Qalib ölkənin qalib xalqı isə öz liderinin ətəfində sıx birləşməklə daim Prezidentin yanında olduğunu böyan edir.

Səttar MÖHBALİYEV,
Milli Məclisin deputatı,
Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları
Konfederasiyasının sədri